

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben hához hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

Az ügyvédi kamara s a kar autonómiája.

— A szabadkai kamaráét megsértik. —

Mikor a törvényhozás 1874-ben, megalkotva az ügyvédi rendtartásról szóló törvényt, határozott alapokra fektette a magyar ügyvédi kar autonómiáját, nemcsak az ügyvédi kar érdekeit tartotta szem előtt, de gondolt s számolt ezen társadalmi osztály teljes önállóságának, függetlenségének az egész társadalomra kiható következeiseivel is. Hogy mik voltak az ügyvédi rendtartás megalkotásának motivumai, mik voltak a függetlenség és önállóság teljes biztosításának okai, azokkal alkalommal nem foglalkozunk, mert azok annyik és oly mélyrehatóak, hogy nem egy ujságcikk, de nagyobb s rendszeres tanulmány keretébe tartoznak.

Az ügyvédi kar fel is fogta az autonómiáját biztosító törvény szellemét s elenyésző csekély kivétellel iparkodott a biztosított jogokkal komolyan élni. A biztosított jogok ellen elkövetett bármely önkénnyel szemben erélyesen s határozottan lépett föl s az öntudatosság, határozottság, a saját s tagjainak megvédésében a hajthatatlan erős akarat, minden kamarának tradíciójává vált, melyen rést ütni nem engedtek soha. A kísérek fehér holló számba mentek s következmények nélkül nem maradtak.

Most pedig kivétel készül a szabadkai kamara kebelében. Ugyanis egyik közigazgatási hatóságtól átirat érkezett a szabadkai kamarához, melyben az egy, a szabadkai ügyvédi kamara kebelébe tartozó ügyvéd fegyelmi listájának a másolatát kéri átküldeni; s amint halljuk, a kamara eme kérelmet nem tagadta meg, hanem annak teljesítését elrendelte.

Ha tudjuk, hogy az ily fajta kérelem teljesítése a kamara ügyrendjébe ütközik; ha tudjuk azt, hogy semmiféle bíróságnak, hatóságnak ily kérelem előterjesztéséhez joga nincs, mert az ügyvédi kamara saját autonómiája hatáskörében intézi tagjainak fegyelmi ügyeit minden következeiseiben s így arra senkinek szüksége nem lehet; így aggódva látjuk a kamara határozatát, mert ha ma egyikkel, holnap a másik ügyvéddel történhetik meg, hogy kizárólag a kamara, mint autonóm

testület elé tartozó legszemélyesebb ügyei, illetéktelen beavatkozás folytán s az ilyen kérelmek visszautasításához szükséges energia hiánya következtében mondhatni a háziszentélyből kiragadtatnak, eszközül a politikai küzdelmeknek sokszor nem legméltóbb fegyvereiül.

Magunk részéről a kérelmet megérteni, annak teljesítését helyeselni nem tudjuk s tartunk, hogy az eset veszedelmes precedensé válik.

Főgimnáziumunk államosítása.

Szele Róbert, a szegedi tankerület főigazgatója ma Szabadkán időzött s amint értesülünk, érdekes ügyben folytatott az illetékes helyeken megbeszéléseket.

Szó volt főgimnáziumunk államosításáról.

Az ügyet, hogy miképpen kontemplálják, nem tudjuk. Nem tudjuk azt sem, minő álláspontot foglalnak el a kérdéssel szemben polgármester, főispán főgimnáziumi tanári kar.

Az ügy fontossága azonban megköveteli, hogy véleményt ne fűzzünk a dologhoz mindaddig, míg a fent említett tényezők véleményéről hiteles értesüléseket nem szereztünk.

Ohajtjuk azonban már is, hogy ezen fontos kérdéssel ne keljen a kedélyeket foglalkoztatni.

Madách-tanulmány.

Az ember tragédiája VII. és IX. szín.

Irta: Lévy Gyula.

VII. szín: A „felmagasztalt női ideál.“
A „vérengző kereszt“ címet szokás adni ennek a konstantinápolyi színnek a színházi plakátokon. Igen hangzatos és vonzó cím ez a mai viszonyok között, midőn mindenki, de különösen a színház hízelleg annak az áramlatnak, amely áramlat elbizakodott vakmerőséggel tör Anyaszentegyházunk élete ellen.

Tulajdoaképpen pedig Madách ebben a színben az életszentség csalakozhatatlan gyakorló iskoláját: éppen az Anyaszentegyházat akarja dicsőíteni, midőn Evának (Izóra), aki a drámai költemény folyamán ez ideig is mindenkor fölülhaladta Adámot nemes gondolkodásban és érzelmekben, glóriával övezi homlokát. Piedesztálra helyezi őt, mivel a krisztusi tan lényegébe teljesen behatolt. Legzavarosabb környezetben is, hite és nőérénye parancsát hiven követve, leküzdötte minden megpróbáltatását. Még a leghatalmasabbat is. Izóra apácájelölt. A fogadalomtétel napjaiban Lucifer összehozza Tankreddel, aki iránt mint hős és lovag iránt szerelemre gyulad. De, mivel atyja ígéretére, aki őt még kis gyermek korában a Boldogságos Szűznek halából följánlotta, „szent Ostyát vett“, — leküzdö szerelmét és, noha még nem tette le a fogadalmát, noha az Egyház még teljesen visszaadhatná

szabadságát, mégis kolostorban marad: „Itt szenvedek ki, mint szent áldozat!“

Ebben a színben Madách a nőt (Evát) nemcsak eszményinek, nemcsak jóságosnak, de „átszellemültnek“, „imádatosnak“, azaz szentnek nevezi. Ezek nem megfontolatlan szavak.

Eddig a pusztán természetes életfeltételek nem nyújtottak biztosítékot az abszolút szellemi kibontakozásra és fölemelkedésre, de a krisztusi természetfölötti életfeltételek meghozták ezen biztosítékot az Anyaszentegyház malaszthatásaiban. Jól tudja Madách, hogy a szentségek csodálatos működése alakítja ki Izóra alakját, ezt a fönséges „imádatos“ egyéniséget s azért, midőn előtte meghajol, már meghajolt az isteni intézmény előtt: Anyaszentegyházunk előtt is.

De kezdjük a VII. szín cselekményének vizsgálatát előlről.

A VII. szín végén, Rómában, szent Páter lelkesítő szózatára és reá támaszkodva, elindul Adám „csatázni, lelkesedni az új tanért. Alkotni új világot, melynek virága a lovagerény lesz s költészete az oltár oldalán a felmagasztalt női ideál.“ Lucifer, akit a kereszt feltünése „megborzogatott“, utáno kullog, miközben a következő szavakat mondja: „Ah, a lehetetlen lelkesít fel Adám! A férfiúhoz méltó ez s dicső ám. Istennek tetszik, mert az ég felé hajt, ördögnek kedves, mert kétségbe ejt majd!“

Ez a kétségbeejtésre törekvő luciferi szándék adja magyarázatát annak, hogy miért nem találkozik Adám (Tankred) a kereszténység történetének legkimagaslóbb alakjaival és tényeivel s hogy miért vár Lucifer a kiábrándítással több mint ezer évig. Sok ravaszság, esel, kaján számítás és megtévesztés kellett ahhoz, hogy a kereszténységet csak látszatra is kedvezőtlen világításba helyezhesse az általános közélet korszerű ferdeségeivel és a hivatalos hatalom szertelenkedő tulbuzgalmával a jó, a nemes, az igaz ügyek elvileg indokolt, törvényesen szentesített, tehát föltétlenül jogos harcában.

Lucifer ebben a harcban, a hetedik szín harcában, különösen respektálja Eva kiváló szellemi tulajdonságait, mert Eva megmutatta eddig is, hogy szereti az igazat, a jót és szépet egyaránt. Az egyiptomi színben halálra korbácsolt Rabszolga élettársát testével takarja be, hogy „felfogja a csapásokat“. S midőn Fáraó a trónra emeli, ott a nép jaja nem hagyja megnyugodni s addig buzditja Fáraót, míg a népet fölszabadítja a rabszolgaságból.

Mint Lucia, a görög színben férje, hona és a nép között áll erős igazságérzettel és hősi bátorsággal. Képesnek érzi magát arra is, hogy férjét megátkozza, ha az hona szabadságát veszélyeztetné nagyravágyásból. Nyíltan megtámadja a demagógot és védelmezi férjét, midőn látja, hogy férje ártatlan, a hazáért vérzik és mégis gyanúsítják.

A római színben az orgiák között nem érzi magát otthon, úgy hogy Adámnak is föltűnik „busongása“, amelyet ő így magyaráz meg: „Ha dalt hallok és zenét, úgy érzem, mintha álomban feküdném s a rezge hangom meszsze multba röpülnék, hol nap-sugáros pálmák alatt ártatlan voltam, játszi gyermeteg, nagy és nemes volt lelkem hivatása!“

Erzi, tudja Lucifer, hogy Evát a kereszt, az „örökélet fája“ kiragadja majd karmai közül, mert hiszen már a paradicsomi szinben kívánczolt gyümölcse után. Azért olyan szédítően magas létezési feladat elé állítja, amelynek vakmerőbbet kieszelnie ő sem képes. A testi szépséggel ékes főrangu hölgyet zárdába küldi nem a saját, hanem édes atyja fogadalmára. A gyermeki szeretet és a Boldogságos Szűz iránti kegyelet önkénytelen de készséges, vidám áldozata szent engedelmességéből. Hogy Lucifer Eva (Izóra) helyzetének szédületességét ugyszólván a képtelenségig felfokozza, nem szentet helyez társalkodóul mellé, akinek példáján épülhessen, hanem egy ledér, erkölcsstelen némbert tesz komornájává (Helénát), aki annyira szent-telen, hogy erőszakal rákötné magát még Luciferre is. A modern feminizmus világtörténelmi őse, ezzel a megszokott szállóigével: „Hiszen a nő sem szellem csak merőben!“ És Izóra ennyi megterheléssel oly könnyedén emelkedik az ég felé hatalmas szárnyain: a hit kegyelme, érzelm és költészet ragadják szellemét a salaktalan régiókba.

De Tankrét helyzetét is ravaszul előkészíti erre az összeütközésre. Nem nevelti a kiválóbb katolikus szellemi gócpontok valamelyikén. Távol ezektől éjszakra növekszik föl az őserdők árnyékában. Erős, bátor, de naiv, tudatlan, mint a paradicsomi szin Adámja. A hit dolgaiban is alig járatos. Góg, nagyravagyás, becsület, lovagiasság, rokonszenv, ellenszenv, lobogó szenvedély váltakoznak jellemében és kedélyvilágában. Jórátörő, nem annyira az Egyház mint a világ szellemében. Nem alázatos, nem szerény, nem aszkéta. Hirdeti, hogy „lemondani a küzdés nehéz helyéről társak hiányában kicsinyes“ s mégis lemond a küzdelemről, mert nem akarata szerint folynak a dolgok. Az igazi hős és a szent a veszélyben is szilárdan állhatatos. Beszél a lovagi becsületről és a nővédelemről s ha rajta mulnék, Izorát lerántaná az létezés legmagasabb fokáról a boszorkánysereg társaságába. Szent célt forgat a fejében és nem feledkezik meg az élvezetről. A tettek embere, a közélet terén kimagasló jelenség — mert divatos áramlatnak áll az élén. A kort, a melyet rossznak ösmér, megtámadni nem meri, mert Lucifer ettől elveszi a kedvét elménkedéssel.

Tankrétet biztosra veszi Lucifer. Meghitt embere. Fegyvernöke.

(Folyt. köv.)

A zentai Ferkó (igazabban Jakab) üzelmei.

Mint keresztény szociálistáknak, kötelességünk mindenféle népámitást, csalást, gaszágot szigoruan ellenőrizni s ahol lehet, megmenteni a becsületes munkásnépet minden néven nevezendő kizsákmányolástól.

Fendrik Ferencet — ki szintén a becsületes munkásoknak filléreiből uraskodik, — mi szintén közönséges népbolonditónak tartjuk és kötelességünknek ismerjük, hogy róla minden alkalommal a leplet lerántuk.

Ez egyszer kétségtelen bizonyíték van a kezünkben. Maga Mezőfi, a fővezér nyomott barackot a volt párttitkár fejére. Az Országos Munkásvédő Szövetség vezetősége Zentára többeknek a következő levelet küldötte, melyet az alábbiakban szóról-szóra közlünk. A levél a következőképen hangzik:

Testvér!

Mint a szövetség központi vezetősége, kötelességünknek tartjuk felhívni, hogy ne engedje Fendrik Ferenc ur által zentai csoportunkat tönkre tenni. Fendrik Ferenc urnak nem volt a szövetségünk ellen 1907 szeptemberig semmi kifogása, mert addig pontosan megkapta havonta az 50 korona havi fizetését a központtól és a külön minden hónapban felszámított 10, vagy 20 kor. kocsiköltséget.

Ezenkívül a zentai csoport fizetett neki havonta 30 koronát.

A központi vezetőség szeptember hónapból az 50 korona havifizetést kénytelen volt beszüntetni, mert:

1. Fendrik ur nem teljesítette mint titkár kötelességét; ahelyett, hogy látogatta volna a bácskai csoportokat, otthon uraskodott, sőt a zentai csoportot is tönkre tette.

2. Mert a szövetség pénzügyi helyzete rosszabbodott.

Ettől a pillanattól kezdve, hogy Fendrik ur a havi 50 koronát nem kapta meg tőlünk és a bélyeg rendszer behozatala folytán: amikor már a visszaélés ki lett zárva, a legcsunább aknamunkát kezdte meg a szövetség ellen. Célja az, hogy a zentai csoportot elszakítsa tőlünk és a zentai népfilléreinek egyedül ő legyen a kezelője. Azt a hazugságot terjeszti Fendrik ur, hogy a központ Zentáról 3000 koronát kapott két év alatt. Lehet. De azt elfelejti megmondani, hogy ebből a 3000 koronából ő fizetés és költség címen 1500 koronát kapott a központtól küldve.

Testvér! Zárják ki maguk közül Fendriket és írják meg nekünk, mikor menjen le valaki a központból, aki csoportjukt megmentse. Testvéri üdvözléssel.

Zenta népe!

Eddig szól a sokatmondó levél. Az eredeti központi pecsétell ellátott levél a zentai keresztény szociális egyesület helyiségében bárki által megtekinthető. A pecsét fölrata: „Országos Munkásvédő Szövetség Központja Budapest, VII., István-ut 67. sz.“

Hát mi is van ebben a levélben?

1. A Fendrik Ferkó már nem „elvtárs“ hanem „ur.“

2. Urát tette az, hogy a cuculistáskodásért a munkások verejtékes filléreiből havonként 100 koronát kapott.

3. Szép fizetése fejében nem dolgozott hanem uraskodott. A munka nem izlik neki.

4. A központi vezetőség gyanúsítja őt, hogy kezeibe jutott pénzt lelkiismeretlenül kezelte.

5. A központi vezetőség megmagyarázza, hogy Ferkó — ki nem rég a munkások nemzetközi szervezkedését tartotta szükségesnek — miért akar most új zentai munkáspártot csinálni? Most már az országos szervezkedés sem kell neki, megelégszik a bolond eszmével, a külön zentai szervezkedéssel, hogy a „zentai népfilléreinek egyedül ő legyen a kezelője.“

6. A központi vezetőség maga is elismeri, hogy a zentai csoport tönkre ment. Sőt beismeri azt is, hogy az egész országban lealdozóban van Mezőfiék csillaga.

7. A legfőbb dolog pedig, mit e levél bizonyít, hogy a szocialdemokrata vígécének pénz kell, nem pedig igazság. Pénzért beszélnek, pénzért hazudnak, pénzért lázitanak, bolondítják a magyar munkásnépet.

Hát akinek ez sem elég, az csak menjen vakon utánuk. Ostoba emberek mindig voltak és mindig lesznek. Az pedig régi igazság, hogy akinek a fejébe a butaság befészkelte magát, azt a menydörgős ménkü se veri ki onnan.

Mezőfi nagyságos urnak pedig azt ajánljuk, hogy legközelebb jöjjön ő maga a zentai csoportot megmenteni, ha nem fél.

Manapság már minden tökéletes gondolkodású ember belátja, hogy egyedül a keresztény szocializmus hivatott a megbontott társadalmi egyensúly helyreállítására és az elnyomott osztályok tisztességes felszabadítására. Csak a szeretet egyesít, a gyűlölet pedig szétválaszt.

Csak az önzetlen vezetők nyújtanak a munkásnépek garanciát és nem a haszonleső vígécék.

Le a népbolondítókkal! Le az élődi herékkal! Eljen a becsületes munka! Eljen a tisztas ipar! Eljen a keresztény szocializmus.

Román Nándor,
keresztény szociálista.

A bankbizottság előkészítése. A 21 tagu bankbizottság tagjainak kijelölésére a függetlenségi párt holnap délután hat órákor, a többi párt pénteken este értekezletet tart. A bankbizottságot a képviselőház a szombati ülésen választja meg. A bankbizottság függetlenségi párti tagjait az a konferencia jelölte ki, melyet tegnapelőtt tartott a pártvezetőség Kossuth lakásán.

A katonatisztek fizetésrendezése. Bécsből jelentik: A Frendenblatt jelenti: Schönaiich hadügyminiszternek Wekerle miniszterelnökkel és Jekelfalussy honvédelmi miniszterrel folytatott tegnapielőtti tanácskozásairól illetékes helyen a következőkről értesültünk: Amint dr. Wekerle miniszterelnök már közölte is a magyar miniszterelnökséssel, a hadvezetőség nem szándékozik a januárban üléselő delegációk elé oly javaslatot terjeszteni, amely a katonatisztek és hivatalnokok fizetésének rendezésére vonatkozik. A közös hadügyminiszter bevárja azt az időpontot, amikor mindkét delegáció e kérdésben egyező álláspontot fog elfoglalni.

A horvát bánváltás. Ma délelőtt tizenegy órákor ismét miniszteri értekezlet volt, melyen a kormány a horvát bánváltással járó intézkedéseket beszélte meg. Wekerle Sándor, Günther Antal és báró Rauch Pál ma délután utazott Bécsbe, ahol az új bán holnap reggel teszi le az esküt.

Zágrábról írják, hogy Rakodczay Sándor, a bukott bán látszólag elégedetten fogadja a most beállt fordulatot. Ugy nyilatkozott, hogy azzal a tudattal hagyja el a helyét, hogy becsületesen teljesítette kötelességét.

HIREK.

Tájékoztató.

Január 11. A szabadkai gazdakör bálja a Pest szálloda összes termeiben.

Január 12. Felolvasás a kath. legényegyletben d. u. 4 órákor az alkoholizmus társadalmi hatásáról. Felolvassa Anasies Jenő.

Január 12. A Szent-Györgyi katolikus kör évi közgyűlése.

Január 12. A kath. legényegylet táncvigalma az egyet disztermében.

— A Kath. Kör választmányi ülése. A Szent-Teréz plébániai kath. kör. választmányja vasárnap délután ülést tartott Raich Balázs elnökle alatt. Az ülésen elhatározták, hogy a kör közgyűlését e hó 26-án tartják meg. Megállapodtak, hogy a kath. kör farsangi táncmultságát e hó 19-én rendezik a kör saját helyiségében. Végül hét új tagot vettek föl.

— Szociális felolvasás a kath. legényegyletben. A kath. legényegyletben vasárnap, e hó 12-én lesz a második szociális felolvasás, ez alkalommal azonban délután 4 órákor. Anasies Jenő olvas föl az alkoholizmus társadalmi hatásáról.

— A csonoplyai jegyzőválasztás. Tegnap tartották meg Csonoplyán a jegyzőválasztást. Jegyzőnek egyhangulag Patacsics Dánielt, aljegyzőnek Rózsa Dezsőt választották meg. A lakosság közóhaját így a választás teljesen kielégítette.

— Tisztviselők szövetkezete. Ma, továbbá pénteken és szombaton 150 métermáza l. r. porosz darabos szén és egy vaggon l. r. bükkhasáb kerül szétvágás alá; amennyiben ezuttal nem diószén áll rendelkezésünkre, hanem vele minőségben teljesen egyenértékű porosz darabos szén, felhívhatnak a szövetkezet tagjai, hogy előzetesen tett előjegyzéseik föntartását a szövetkezet helyiségében jelentsék be, mert a darabos szén csak azoknak fog kiosztálatni, akik erre igényüket bejelentik. A szén ára 4 kor. 30 fill., a fa 2 kor. 18 fill., mely összeg előre, illetve az átvételkor azonnal fizetendő. Az igazgatóság.

— Halálozás. Szudárovics Lőrinc, földbirtokos f. hó 7-dikén, délután 5 órákor 70 éves korában, hosszas betegség után meghalt. Temetése holnap, 9-dikén délután három órákor lesz a halottas házból (Vesselenyi ut) a kath. egyház szertartásai szerint.

— A városháza tervei. Rajk József műépítész kérelmet intézett a tanácshoz, engedné át az új városháza terveit a Budapestben az idén megtartandó nemzetközi építész kongresszus alkalmából rendezendő építész kiállításra.

— A topolyai „Otthon“ kör Topolyán 1908. évi január hó 11-én a Csernyus-féle vendéglőben a „Topolyai Onkéntes Tűzoltó Testület“ pénztára javára hangversenyt és

táncestet rendez. A hangversenyen közreműködnek: A szabadkai dalegyesület, Prokecz Elekné és Budanovits Mariska urhölgyek, Lányi Ernő, dr. Brenner József, Milassin Andor, ifj. Brenner József és Freimann Gyula urak. A hangverseny esti 8 órakor kezdődik. Belépőjegy ára: 2 korona.

A zentai keresztény szociális egyesület 1908. január hó 12-én vasárnap a katolikus legényegylet színháztermében a zentai tüzoltó zenekar közreműködésével, saját zászló alapja javára táncvigalmat rendez. Belépő díj személyenként 60 fillér. Táncvigalom kezdete este nyolc órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázzunk.

— **Csöd.** A zombori királyi törvényszéki Welher Fülöp fakereskedő, cservenkai lakosnak ingó és ingatlan vagyonára a csödtörvényt megnyitotta. Tömeggondnok dr. König Soma kulai, helyettese pedig dr. Vujics Sándor zombori ügyvéd.

— **Mentőink mult havi működése.** A mentő osztály a lefolyt hóban igénybe vétetett a következő eseteknél u. m.: Sebzés, sérülés 48, belső bajok 1, betegeknek a kórházba szállítása 32, elmebeteg szállítás 2, tüzhöz kivonulás 5, hullaszállítás 8, összesen 96 esetben. A folyó évben 1200 esetben, a mentő-osztály fennállása (1896. év szeptember 12) óta a mai napig összesen 9032 esetben működtek.

— **Névmagyarosítások.** A m. kir. belügyminiszter kisk. Bigl Erzsébet és László zombori lakosok családi nevének „Fazekas“-ra — Runycz József szabadkai illetőségű bajai lakosnak pedig „Révész“-re kért átválttatását megengedte.

Rum kompozitio

egy liter kitünő zamatu rum házilag való előállítására a következő előírás szerint: 7 deci spiritus, 3 deci forralt és kihűlt ivóvíz és ennek az üvegnek a tartalmát egy literes üvegben összeöntve kész a rum. Ára 70 fillér. Angol, china és orosz teakeverék próbadoz 50 fillér. Kapható: **Illés Antal** gyógyszerárban a vörös kereszthez Szabadka, a főpostának átellenében. 186-18

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Esküdtek kisorsolása.** Az 1908. év I. ülésszakára a mai napon a következőket sorsolták ki esküdteknek: Rendesek: Kovács Radivoj, dr. Janiga János, dr. Fehér János, dr. Kráhl Lipót, Scossa Zoltán, Perge Lajos, Böles Nándor, dr. Kriszthaber Gyula, dr. Kertész Ignác, Pató Jakab, Kudlik Adam, Perl Lajos, Horváth Kálmán, Tari Pál, Tumbász Ferenc, Piller György, András György, Takács Dániel, Törlei Gyula, Halbrohr Adolf, dr. Taussig Izsó, Pausics János, ifj. Ertl János, Klener Dávid, dr. Vécsei Emil, Turzó Pál, Deák Sándor, dr. Vécsei Samu, ifj. Vojnics Máté és Vermes Nándor. Helyettesek: Märzwaier Antal, Freund Armin, Brauchler Péter, Molcer Lajos, Kecskés Antal, Meznerics Mihály, Molnár István, Kovács Pál, Kohn Adolf és Lipozensics Máté.

Krécsi A. Nándor könyvkereskedése elfogad

előfizetéseket

minden bel- és külföldi folyóiratokra,

• • • napi- és divatlapokra • • •

az eredeti hirdetett áron.

SZINHÁZ.

Aranyember.

Jókainak ez a hatásos drámája jó előadásban, telt ház előtt került színre kedden. A főbb szereplők egytől egytől sikerülten alakítottak, s a jó összjátékból csupán a csajkás tiszt (Vándori) és a csajkások ügyetlen játéka, ritt ki az első felvonásban. Könyves

Jenő játszotta a címszerepet természetesen egyszerűséggel s épp azért mély hatással. Mellette Váradi Jolán (Noémi) és Bogyó Zsiga (Brazovics) alakítása vált ki, nemkülönben Dési Alfréd (Krisztyán), aki igen tehetséges és használható művésznek bizonyult minden fellépésében. Az előadása, a játéka, a maszkirozása egyaránt magas színvonalon állott ez este. Kifogástalan volt Markovics Margit (Timea) és Tóth Ilona (Athalia) alakítása is, kár azonban, hogy a darabot erősen megkurtították, s ezért eléggé nem érvényesülhettek. A második felvonásból ugyanis csupán a Senki szigetén történő változásokat adták elő, míg a tulajdonképeni felvonást, melyben különös erővel rajzolja a szerző e két női alak jellemét, egészen elhagyták. A kicsiny felvonások közt a rendezés ügyességét bizonyították.

Műsor:

Csütörtök: Az olasz operatársulat fellépte: Parasztheccsület.

Péntek: Szentbernáti barátok. (Mérsékelt helyárrakkal.)

Szombat: Aranyvirág.

Vasárnap délután: Rab Mátyás. (Félhelyárrakkal.)

Vasárnap este: Varázskeringő. (Bérlet-szünet.)

Hol vegyünk ajándékokat!

Képeskönyvek, ifjusági iratok, díszmunkák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, író- és rajzszerek legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

••• könyv-, papír- és írószerekkereskedésében ••• Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Körmöczy Ernő.

21

— En csak azt mondom, hogy a jó Isten rendelése volt az, hogy ide magával hozzon! — szolt Drina Alfarihoz.

Alfari asszonynak engedni kellett s Giannita elindult a törvényszéki palota felé. Felfurakodott a karzatra s ott látta Palmerit a vádlottak padján. Előkelő öreg ur volt hófehér fürtökkel s hosszú deresedő szakállal. Giannita azonnal felismerte őt.

Tisztán hallotta az ítéletet, mely egy félévi börtönrre szolt s mindinkább megerősödött benne a gondolat, hogy őt az Eg küldötte ide. „Keresztelőtestvéremnek bizonyára szüksége lesz rám,“ — mormogta maga elé.

Ahogy újra az utcára ért, a Palmeri palota után kérdezősködött.

Utjában egy diszes fogat ügetett el mellette. Fölpillantott s szeme találkozott a kocsiiban ülő hölgy tekintetével. Mintha valami azt sugta volna most neki, „Nézd, ez a te testvéred itt.“

A hölgy arca holt sápadt volt, lehajtott mély keserűséget árukt el. Giannita végtelen szánalmat érzett iránta. A rád való emlékezés oly sokszor hangolta öröme szívemet, most tán megfizethet a jóért.

Giannita megilletődve haladt fel a Palmeri palota diszes márvány lépcsőin, de csakhamar kétség fogta el szívét. Edes Istenem, de hát mit is tehetnék én az ő érdekében, ki fény s csillogó pompa között nőtt fel? Nem a szegény, tehetetlen Giannita vagyok-e én?

Megkérte az egyik ott ácsorgó szolgát, jelentené urnőjének, hogy keresztelőtestvére szeretne beszélni vele. Nagy meglepetésére azonban a szolga azzal tért vissza, hogy asszonya ma senkit sem fogad. — Megelégedjék ezzel? Oh nem. Semmikép sem!

— Mondja meg a Signorának, hogy ha kell, egy álló napig várakozom rá, de beszélnem kell vele.

— A Signorina félóra mulva elhagyja a palotát — szolt rá a szolga.

Giannitát elhagyta türelme.

— De értse meg hát, hogy én az ő keresztelőtestvére vagyok! — támadt az emberre. — Mindenáron szólnom kell vele!

Amaz csak mosolygott egyre s nem mozdult helyéből.

Giannita sem hagyta csak úgy könnyűszerrel elutasítani magát. Ot a jó Isten küldötte ide. Ezt már csak meg kell értenie! O a Diamanterről való s tizenkét év óta nem volt Cataniában soha. Tegnap délután négy óráig még maga sem gondolta, hogy ide fog utazi. Jegyezze meg jól, tegnap délután négy óráig.

De a szolgát ez sem indította meg, úgy állott ott mint, valami kőszobor. Giannita már azon volt, hogy az egész esetet törül hegyre elmeséli neki, hátha megpuhítja vele mikor hirtelen megnyílt az ajtó s „testvére“ ott állt a küszöbön.

— Ki beszél itt tegnap délután négy óráig? — kérde a szolgát.

— Egy idegen Signorina Micaela.

De már erre újra kitört Giannitából a bosszúság. O bizony nem idegen itt, hanem a Signorina keresztelőtestvére a Diamanterről, ki tizenkét év előtt Donna Elizával járt erre. Hogyan? Hát már nem emlékszik rá? Elfelejtette, hogy együtt ették a piros gránát almát?

A Signorina oda sem ügyelt a beszédre.

— Mi történt tegnap négy órakor? — sürgette izgatottan.

— Akkor vettem a jó Isten intését, hogy eljöjjenek hozzám.

A másik ijedten tekintett rá.

— Jer velem, — szolt hozzá s karon fogta őt, mert úgy látszik nem akarta, hogy beszéljüket meghallgassa a szolga.

Több szobán vezetve keresztül, míg végre megállapodtak. Akkor aztán oly különös tekintettel fordult a Giannita felé, hogy az rémülten hőkölt hátra.

— Mond meg tüstént, — kiáltott rá.

— Ne gyötörj sokáig, azonnal akarom hallani! Giannitát annyira megijeszté a szokatlan hevesség, hogy torkán akadt a szó.

Erre a másik kétségbeesetten kulcsolá össze kezét s ajkáról megindult a beszéd. Oh! ő nagyon jól tudja, hogy Giannita új szerencsétlenség hírére hozza. Tudta azt is, hogy a jó Isten nagyon, de nagyon gyűlöli őt.

Giannita összecsapta kezét. Mire gondol. Hogy őt gyűlölné. Ne higgye! Ne a világért sem: Ellenkezőleg! Ellenkezőleg.

— De biz az úgy van, ha mondom, — szolt Signorina Palmeri, — csakugyan úgy van. S mintha a beállott csendben Giannita balhírétől félt volna, csakhamar tovább beszélt. Amazt szóhoz sem engedte jutni, újra meg újra félbeszakította őt. A közelmúlt napok eseményei annyira igénybe vették idegeit, hogy alig tudott uralkodni magán.

(Folyt. köv.)

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és föltisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, színtartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen-tul is megrendelőimnek teljes bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház. Vesselényi-ut.

Hadnagy István,

papi és polgári szabó.

Figyelem!

Aki bármi ingó vagy ingatlant eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást (információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és életkötni,

hirdetéseket

hírlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

dijtöbblet vagy késedelmi kártérítés megreklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és**Hiteltudósító intézet**

törvényszéki bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

92-113

A n. é. közönségnek tisztelettel ajánlom

cserépkályha raktáromat,

melyben a legmodernebb, legizlésebb és legdiszesebb de egyszersmind egyszerű kályhák is rendelkezésére állnak a n. é. közönségnek.

Elvállalok teljesen új cserép-kályhák felállítását, régiék átrakását és javítását, valamint minden e szakba vágó munkák lelkiismeretes teljesítését a legjutányosabb árért, legdiszesebb kivitelben.

A n. é. közönség pártfogását kérem

253-10-2

Tisztelettel

Dániel A. József,

kályhás-mester.

Lakás: VI. Harmat-u. 275. Jandek pékkel szemben.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott ezennel pályázatot hirdetek a Tiszakálmánfalva (Bács m.) községben építendő róm. kath.

templomépítési munkáira

az alábbi feltételek mellett:

1. A pályázat tárgyát képezik a téglanyag hozzáadása nélkül 33,358 kor. 36 fillérrel előirányzott föld, kőmives, ács, kőfaragó, cserépfedő, bádógos, asztalos, lakatos, mázoló, üveges és vasmunkák. A szükséges téglát az építető adja és ez a helyszínére van szállítva.

2. Pályázhatnak csakis magyar honos képesített építőiparosok, akik 5 százaléknak megfelelő 1670 korona bánatpénzt készpénzben, betétkönyvben vagy értékpapírban letesznek.

3. Ajánlat általánosságban és írásban teendő, de ezek felbontása előtt esetleges szóbeli ajánlatok is elfogadhatók.

4. A tervek, árelemzés, költségvetés, építési feltételek és szerződés-minta a tiszakálmánfalvai plébániahivatalban délelőtt 8-12-ig és délután 3-5-ig, továbbá Foerk Ernő és Petrovác Gyula felső építőipariskolai tanároknál (Budapest, VII., Thököly-ut 74.) a hétköznapi délelőttök alatt megtekinthetők; utóbbiakról bővebb felvilágosítások és költségvetés-kivonat is kapható.

5. Az árlejtés folyó évi január hó 18-án (szombaton) délelőtt 9 órakor a tiszakálmánfalvai plébániahivatalban tartatik meg.

6. Az építető fentartja a jogot, hogy a pályázók közül bármelyiket választhassa, esetleg valamennyit mellőzhesse.

Kelt Tiszakálmánfalván, 1908. évi január hó 3-án.

254-2-1

Milla Imre,

lelkész.

Mielőtt személy vagy jelzőlog **Pénzkölcsönért** bárhova fordulna, kérjen díjmentesen tájékoztatást: **Meller L. Ejjel cégtől** Budapest, IX., Lónyay-utca 7. Telefon-Interurbán: 46-31.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és kereskedőket.

Abrasich Mihály

bádógos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Dániel A. József

cserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Ivandékits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefonszám 371. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Filoy Jenő

könyv- és papirkereskedő. Szabadka, I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fuschek Mária

virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-utca 23. szám.

Gálik János

bádógosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzszi

női kalapárus. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Majláth Gergely

cserépkályha készítő. Szabadka, II., László-utca 387. Telefonszám 392.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társa

vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Sztantics Lajos

kiviteli és vámgőzmalma. Szabadka, III., László-utca 770. Telefonszám 3.

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

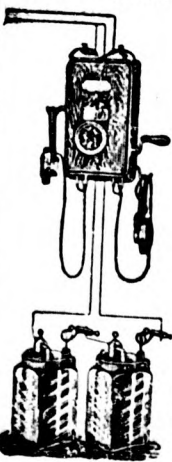
Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

Zánin András

nád- és bőrszék-készítő. Szabadka, V., Bajai-ut 417.

Telefon 369.

GÖRÖG ANDRÁS

villany-, gáz- és vízvezeték-felszerelési műhelye és üzlete Szabadkán, V., Köteles-utca 249. sz. a. saját házában. Hatóságilag engedélyezett kis villanyvilágítási telepek képviselője.

Minden házban alkalmazhatók, egy 16 gyertyafényű villamos izzólámpának óránkénti világítása 1 fillérbe kerül.

Dinamó-gépek, motorok, iv-lámpák szakszerű javítását és jókarban tartását elvállalok.

Szállodai esengőberendezések és telefonok a legújabb rendszer szerint. 53-71

Az általam készült munkákért több évi jótállást vállalok.

Könnyen törleszthető fizetési feltételek.

Költségjegyzék díjmentesen. * Gyári árak.

